

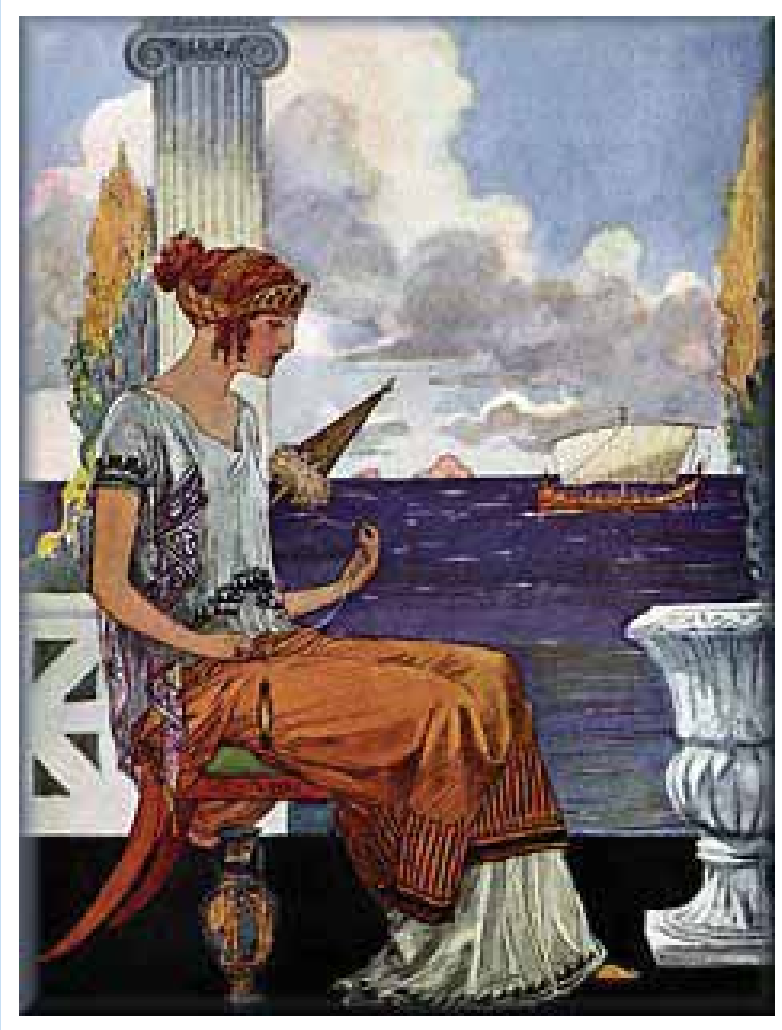

TÜRK NÖROŞİRÜRJİ DERNEĞİ

Pediatric Nöroşirürji

TND Pediatric Nöroşirürji Öğretim ve Eğitim Grubu Bülteni Sayı:1 Ocak 2007

- Dünyada Pediatric Nöroşirürji'nin Gelişimi
- Avrupa Pediatric Nöroşirürji Derneği Tarihçesi
- Türkiye'de Pediatric Nöroşirürji'nin Gelişimi ve Organizasyonu
- Araknoid Membran ve Arachne

Türk Nöroşirürji Derneği Yönetim Kurulu

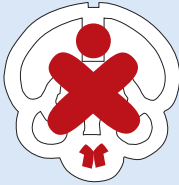
Başkan
Mehmet ZİLELİ

2. Başkan
Etem BEŞKONAKLI

Sekreter
Ağahan ÜNLÜ

Muhasip
İlhan ELMACI

Veznedar
Tuncer SÜZER

TND Pediatrik Nöroşirürji Öğretim ve Eğitim Grubu Yönetim Kurulu

Başkan
Yusuf ERŞAHİN

Sekreter:
Ağahan ÜNLÜ

Üyeler:
Mehmet SELÇUKİ
Nejat AKALAN
Saffet MUTLUER

Türk Nöroşirürji Derneği
Taşkent Cad. 13/4 Bahçelievler-06500 Ankara
Tel : + 90 312 212 64 08
Faks: + 90 312 215 46 26
Web: www.turknorosirurji.org.tr
E-posta: dernek@turknorosirurji.org.tr

TND adına düzeltmeler:
Etem BEŞKONAKLI
Çağatay ÖNAL

Kapak resmi: Lydia'lı Arachne
Sayfa 11'deki makale

Başkanın Mesajı

Saygıdeğer Meslektaşlarım,

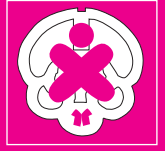
Bildiğiniz üzere Pediatrik Nöroşirürji grubu Türk Nöroşirürji derneğinin ilk alt grubudur. Bu bültende Sayın Prof. Dr. Saffet Mutluer tarafından tarihçesi sizlere anlatılmaktadır. Üç dönem üçer yıllık Pediatrik Nöroşirürji kursları tamamlanmış ve bu yıl dördüncü dönemin ilk kursu başlayacaktır. Bu kurslardan önce de 3 yıllık bir dönemde İzmir, İstanbul ve Ankara'da uzlaşma toplantıları yapılmıştır.

Ne yazık ki şu ana kadar Pediatrik Nöroşirürji grubu tarafından bülten çıkarılmamıştır. Bundan böyle yılda iki kez bülten çıkarmayı planlıyoruz. Bu yılki kursumuz 5-8 Nisan 2007 tarihlerinde Sayın Doç. Dr. Celal Bağdatoğlu'nun ev sahipliğinde Mersin'de yapılacaktır. Her zaman olduğu gibi ilk kurs konuları "Hidrosefali ve Spinal Disrafizmler" olacaktır. Bildiğiniz gibi bir dönemi (üç ayrı kursu) tamamlayan meslektaşlarımıza Sertifika verilmekte ve isterlerse Pediatrik Nöroşirürji Grubuna aday üye olabilmektedirler. Tüm meslektaşlarımın bu kursa katılmalarını arzu ediyor ve daha önce katılanların da kurslarını tamamlamalarını bekliyorum.

Eleştirileriniz ve katkılarınız bizleri mutlu edecektir.

Saygılarımla,

Prof. Dr. Yusuf Erşahin

DÜNYADA PEDIATRİK NÖROŞİRÜRJİ'NİN GELİŞİMİ

Dr. Saffet Mutluer

Tarihsel gelişime bakacak olursak, berberlerden cerrahlar, genel cerrahlardan, nöroşirürjiyenler, genel nöroşirürjiyenlerden de pediatrik nöroşirürjiyenler doğdu.

Bu ileriye doğru sarmal gelişimde nelerin nasıl geliştiğini hep beraber görelim.

Tarih Öncesi

Eğer pediatrik nöroşirürjiyi basitçe, yaşamakta olan bir çocuğun, yapılan kafa içi girişimden yararlanması olarak düşünürsek asırlar önce bir ilkel hominidin bir çocuğun kafasına saplanan bir ağaç dalını çıkartmasıyla başladığını söylemek, çok da gerçek ötesi olmaz sanırım. Birkaç bin yıl sonra bir Homo Sapiens kabilesinin üyesi savaşta veya hayvan saldırısı veya düşme sonrası beyne batan kemik parçasını çıkartmak, ya da baş ağrısı veya epilepsiyi durdurmak için kafatasını açmaya çalışarak (çocuklar da dahil) bu işi daha ileri götürdü. Arkeolojik veriler Peru ve başka eski bölgelerde, kafatası açılmış ve yaşadığı anlaşılan örnekler ortaya koymuştur.

Yazılı Tarih

İsa'dan birkaç yüzyıl önce yazıldığı bilinen Edwin Smith papiruslarında kafa ve omurga yaralanmaları ile ilgili çocuklar da dahil değişik uygulama ve girişimler tanımlanmıştır. Eski Roma ve Yunan hekimleri de değişik kafa içi yaklaşımlar tanımlamışlardır. 15.yy da 9 yaşlarında bir kraniopagus kız ikiz cerrahi olarak ayrılmıştır. Ortaçağ da tanımlanan kranial girişimlerin çoğu travma ile ilgilidir. 1884'de MacEwen 9 yaşındaki bir kızda omurgadaki fibröz bir lezyonu başarılı bir şekilde çıkarttığını yayınlamıştır. 25 Mayıs 1886 da Nöroşirürjinin babası sayılan Sir Victor Horsley bir çocukta epilepsi için ilk ameliyatını yaptı. Böylece gerçek anlamda Pediatrik Nöroşirürjinin modern çağı başlamış oldu. 1896 yılında Harvey Cushing Johns Hopkins'de Sir William Halsted'in yanında cerrahi kariyerine başladı.

Modern nöroşirürjinin kurucusu Harvey Cushing'in yoğun yayınları arasında çocuklarla ilgili olanlar da vardır. İlk defa 1905 yılında yazdığı makalelerinde Cushing, çocukların yenidoğanın kafa içi kanaması, adolesan öncesi tümörler gibi bazı nöroşirürjikal hastalıklarının erişkinlerden farklı olduğunu belirtmiştir.

1914 yılından başlayarak Walter Dandy gerek klinik gerekse laboratuvar çalışmalarını yayınlamaya başladı. Hidrosefali üzerine araştırmalar yaptı, Pnömoensefalografi ve ventrikülografiyi keşfetti, çocukların neoplastik ve doğumsal patolojileri üzerine bir çok cerrahi yöntem uyguladı.

Yüzyılın ilk yarısında dünyanın bir çok yerinden çok sayıda cerrah Harvey Cushing ve Walter Dandy nin sinir sistemi cerrahi sorunlarına nasıl yaklaştıklarını görmek için Boston ve Philadelphia'ya akın ettiler.

Bu dönemin genç ve heyecanlı dehası Franc Ingraham Cushing'in yanında 4 yıl çalıştıktan sonra Dandy nin ve 1 yıl süreyle de Oxford'da nörofizyolog Sir Charles Sherrington'un yanında çalıştı.

1920 de Society of Neurological Neurosurgeons, 1931 de Harvey Cushing Society kurularak nöroşirürjiyenler arasında bilgi paylaşımı ve konferanslar başladı. Bunların sonucunda santral sinir sistemi cerrahisini bağımsız bir uzmanlık yapmak üzere The American Board of Neurosurgery (ABNS) 1940 da kuruldu. Bundan sonraki yıllarda bir çok cerrahi disiplin genel cerrahiden ayrılarak kendi yollarını çizmeye ve düzen kurmaya başladılar. 1930-1940 yılları arasında bu belirgin bir hal aldı.

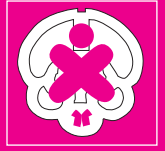
Başlangıç

Harvey Cushing çocuklardaki beyin ve sinir cerrahisi sorunlarının farklılığını anlayarak 1929 yılında Frank Ingraham'a Pediatrik Nöroşirürjiyi kurması için destek verdi. Ingraham yanındaki Donald Matson ile birlikte 1954 yılında, tüm pediatrik nöroşirürjiyi kapsayan ana kitap olan "Neurosurgery of infancy and Childhood" u yayınladı. Matson kitabın soraki baskılarının ön sözünde Ingraham için "pediatrik Nöroşirürjinin öncüsü" olarak söz etmektedir. Bu kez dünyanın birçok yerinden hekimler farklılıkları görmek için Boston'a akın ettiler. Ingraham ve Matson yoğun bir şekilde çocukların nöroşirürjikal sorunları ile uğraşırken, yanlarına gelen genç nöroşirürjiyenler bu özel nöroşirürji uygulamalarını izlerken sürpriz olmayan bir şekilde "Pediatrik Nöroşirürji" diye adlandırdılar. Pediatrik Nöroşirürji ortaya çıktı ancak, pek çok nöroşirürjiyen bunu büyük nöroşirürjinin ilginç bir alanı olarak gördüler ve küçümsediler.

Boston'da bunlar olurken Chicago Üniversitesinde 1928 de Percival Bailey ve Paul C. Bucy daha sonra İngiltereden gelen pediatrik nörolog Douglas Buchanan 1932 yılında bir pediatrik nöroşirürji birimi kurdular. Chicago Children's Memorial hastanesi üniversiteye akademik olarak bağlandı. 1936 yılında da Bailey, Bucy ve Buchanan "Brain Tumors infancy and childhood" adlı kitabı yayınladılar. Bu pediatrik nöroşirürji ile ilgili ilk basılı kitaptır.

Böylece Boston Çocuk Hastanesi'nde Ingraham'ın yönetiminde 1932-1938 ve Chicago Üniversitesine bağlı Children's Memorial hastanesinde 1928-1938 yıllarında tamamen pediatrik, nöroşirürji servisleri faaliyet gösterdiler.

II. Dünya savaşının arkasından bir çok nöroşirürjiyen kendini kısmen veya tamamen pediatrik nöroşirürjiye yönlendirdi. Bunun sonucunda Würzburg (Bushe), Columbus (Sayers), Baltimore (Crosby), Los Angeles (Anderson), New York (Ronsohof), Chicago (Amador), London (Till), Toronto (Hendrick), Paris (Rougerie), Buenos Aires (Carrea) Kiel (Jensen) gibi merkezlerde aktif pediatrik nöroşirürji birimleri açıldı.

1952 yılında Nulsen ve Spitz'in "Treatment of hydrocephalus by direct shunt from ventricle to jugular vein" makalesi, hidrosefali tedavisinde bir devrim niteliği taşımaktadır ve pediatrik nöroşirürji alanındaki en önemli gelişmedir. 1963 yılında pediatrik nöroşirürjiyen olmayan Lorber, Zakary ve Sharard miyelomeningosel tedavisinin temellerini belirlediler. Böylece 1960 lara gelindiğinde pediatrik nöroşirürjinin en çok uğraştığı hidrosefali ve miyelodisplazilere çözüm getirilmiş oldu. 1960 lı yıllarda anjiyografinin mükemmelleşmesi pediatrik nöroşirürjinin önünü açtı.

Organizasyon

1960 lı yılların sonlarına doğru pediatrik nöroşirürjinin tanınmasının gerekli olduğunu düşünülerek ESPN (European Society for Pediatric Neurosurgery) kuruldu. İlk bilimsel toplantısını 1966 da Viyana'da (Krause) ve ikincisini 1968 de Versaille'da (Rougerie) yaptı. ESPN başta pediatrik sorunların tartışılacağı bir forum olarak kuruldu, üst uzmanların bir teşkilatı şeklinde düşünülmedi.

1965 yılında Chicago Cook County hastanesinde Anthony J. Raimondi pediatrik nöroradyoloji seminerlerini başlattı. Bu etkinlik daha sonra pediatrik nöroşirürjinin organizasyonunda başlangıç noktası olacaktır. Bu seminerler 1978 yılından itibaren ASPN'in pediatrik nöroşirürji kurslarına dönüşecektir.

Ekim 1967 de Buones Aires'ten Raul Carrea Chicago'da A.J. Raimondi'yi Children's Memorial hastanesinde ziyaret eder. Yaptıkları görüşmede pediatrik nöroşirürjinin ihtisaslaşmaya kadar gideceği görüşünü tartışırlar.

1969 AANS toplantısında A.J. Raimondi'nin daveti üzerine Ken Shulman, Raymond Thompson, Peter Sayers, Robert McLaurin bir araya gelerek bir organizasyon için görüş alışverişinde bulunmuştur. Bir kısmı ayrı bir dernek kurmak isterken (Raimondi ve Sayers), ikisi buna şiddetle karşı çıkar (McLaurin ve Shulman), Thomson'un önerisi ile AANS içinde bir gurup kurmaya karar verirler (pediatric Section of AANS). Bu toplantı pediatrik nöroşirürjinin gelişiminde bir dönüm noktasıdır.

Ancak bu topluluk pediatrik nöroşirürjiye daha ileri gitmek için hareket alanı kazandırmadığından bağımsız bir Amerikan ve Uluslar arası dernek kurma çabaları süregeldi. Mayıs 1971 de Maurice Choux, Raimondi'ye çok olumlu bir mektup yazar. Uluslar arası bir dernek kurarak, ilerleme için bir forum, bir dergiye sponsorluk edecek ve uluslar arası düzeyde konuya kendini adanmış kişilerin bir araya gelmesini önerir. Kurucular toplantısı Jaques Rougerie başkanlığında 10 eylül 1971 günü, Paris'te Foch hastanesinde bir araya gelirler. Ancak ISPN (International Society for Pediatric Neurosurgeons)'un kuruluşunu 1972 deki Chicago toplantısında ilan ederler. WFNS başkanı A. Earl Walker bir mektup yazarak ISPN'in WFNS tarafından tanınan bir kuruluş olduğunu bildirir (ve 1973 Tokyo kongresinde de WFNS ye kabul edilir.) İlk toplantısını Northwestern Üniversitesi Pediatrik Nöroşirürji Sempozyumu esnasında 1972 yılında yapar. Bu toplantıda Kenneth Till, bu gurubun adının "ISP Neurosurgeons" olarak pediatrik nöroşirürjiyenlere değil, amacının Pediatrik Nöroşirürji bilim ve sanatına hizmet olduğunu, dolayısıyla adının International Society for Pediatric Neurosurgery olması gerektiğini belirtir ve böylece değiştirilir.

ISPN nin kuruluşunun hemen ardından Japonlar JSPN'i kurarlar.

İlerlemenin gereği olarak bir dergi ve kongrelere ihtiyaç duyulur. 1975 de A.J. Raimondi'nin editörlüğünde Child's Brain yayın hayatına başlar. (1985 yılından itibaren Child's Nervous System adıyla

yayınlanmaktadır.) Bundan sonra Concepts in Pediatric Neurosurgery, Zeitschrift Kinderchirurgie, Journal of Pediatric Neuroscience, Pediatric Neurosurgery gibi dergiler yayın hayatına başlamıştır.

1977 de Northwestern Üniversitesi Pediatrik Nöroşirürji sempozyumu esnasında Raimondi, Hoffman, Shut ve Reigel, Amerikanın da ayrı bir organizasyona ihtiyacı olduğunu düşünerek ASPN (American Society for Pediatric Neurosurgery) i kurmağa karar verdiler. 17 Ocak 1978 de ilk resmi toplantısını yaparak Kanada ve ABD den 18 pediatrik Nöroşirürjiyen kurucu olarak derneğin kuruluşunu ilan ettiler.

Kuzey Amerika'da bunlar olurken Avrupa cephesi ESPN ile faaliyetlerini sürdürmektedir. 1989 da Raimondi tarafından düzenlenen, Türkiyeden Saffet Mutluer'in de delege olarak çağırıldığı ilk Avrupa Pediatrik Nöroşirürji Sempozyumu sonuç bildirgesinde, Pediatrik nöroşirürjinin ve nöroşirürjiyenin tanımı yapıldı ve nasıl uygulanması gerektiği konusunda saptamalar yapıldı.

ASPN nin 1990-1992 yıllarında başkanlığını yapan David G. McLone, görevinin bittiği kongrede yaptığı "Başkanlık konuşması"nda bazı notalara vurgu yapar. "Specialization is inevitable" (Uzmanlık kaçınılmazdır) başlıklı konuşmada ABD içindeki nöroşirürji ve pediatrik nöroşirürji serüveninden bahsettikten sonra ABMS (American Board of Medical Specialist) listesinde 23 uzmanlık dalı ve 61 alt uzmanlık olduğunu, %31 inin pediatrik dallar olduğunu, sadece pediatrik ortopedi ve pediatrik nöroşirürjinin kabul görüp alt ihtisas olmadığını belirttikten sonra şunları söyler "Eğer ihtisaslaşma bizi sadece konsültan yapıp çocukların direkt bakımından uzaklaştırıyorsa buna karşıyız. Eğer ihtisaslaşma bizi sadece teknisyen yapıp toplumdaki çocuklarla ilişkimizi kesiyorsa buna da karşıyız. Fakat, tarihte olduğu gibi ihtisaslaşma mükemmeliyette ilerlemeyi yansıtıyorsa bunu kucaklamalıyız." Konuşmasında ASPN nin acil toplantısında ABPNS (American Board of Pediatric Neurosurgery) nin kuruluş kararı alındığını, Eylül 1991 de tüzük ve bord üyelerinin oylanarak yürürlüğe girdiğini belirtti. Yazısı Margaret Thacher'in bir sözü ile bitiyor "Eğer yolun ortasında kalıyorsanız, her iki yönden gelen arabalar size çarpar".

ABNS ilk sertifikasını Kasım 1996 da vermiştir. Bu gün için ABD ve Kanada da 170 Pediatrik Nöroşirürji diploması almış kişi vardır. ABNS sonrası genel Nöroşirürjiyenler buna karşı çıkarak geri döndürmek istemişlerse de Ken Winston'un söylediği gibi "Doğmuş çocuğu, rahime geri döndürmek imkansızdır".

UEMS (European Union of Medical Specialities) Ağahan Ünlü'nün de katıldığı Luxemburg 2006 yönetim kurulu toplantısında da Pediatrik Nöroşirürji ve Omurga cerrahisinin alt ihtisas olabilmesi yönünde karar alınmıştır.

[<http://admin.uems.net/uploadedfiles/758.pdf>]

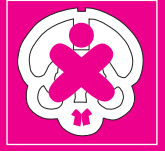
YARARLANILAN KAYNAKLAR

Anthony J. Raimondi **The future perspectives of pediatric neurosurgery** *Child's Nerv Syst* 12: 59-62, 1996

Anthony J. Raimondi **The education and identification of a pediatric neurosurgeon.** *Childs Nerv Syst.*; 8:4-7., 1992

David G. McLone . **Specialization is inevitable.** *Pediatr Neurosurg.* 18(1):2-5 1992

Ken R. Winston **Pediatric Neurosurgery: Pride and Prejudice** *Pediatric Neurosurgery*; 32:58-68 2000

AVRUPA PEDIATRİK NÖROŞİRÜRJİ DERNEĞİ TARİHÇESİ

Dr. M. Memet Özek

Avrupa Pediatrik Nöroşirürji Derneği (ESPN) 1967 yılında kurulmuştur ve en eski uluslararası pediatrik nöroşirürji derneğidir. ISPN (Internasyonal Pediatrik Nöroşirürji Derneği) ve ASPN (Amerikan Pediatrik Nöroşirürji Derneği) daha sonraki yıllarda kurulmuşlardır. Derneğin kuruluşu birinci Avrupa Pediatrik Nöroşirürji Kongresi sırasında Viyana'da olmuştur.

Avrupa Pediatrik Nöroşirürji Derneği'nin temel görevleri:

1. Avrupa ülkelerinde pediatrik nöroşirürji eğitim düzeyini yaptığı "mezuniyet sonrası" eğitim kursları, kongreler ve resmi yayınlarla geliştirmek.
2. Pediatrik nöroşirürji dalındaki temel bilim ve klinik araştırmaları desteklemek.
3. Pediatrik nöroşirürji pratiğinde birlikte çalıştığımız diğer branş dernekleri ile bilimsel ilişkileri geliştirmek (Pediatrik nöroloji, Pediatrik nöroradyoloji, Pediatrik onkoloji ve Pediatrik endokrinoloji).

Bu bağlamda derneğin EANS (European Association of Neurosurgical Societies), EPNS (Avrupa Pediatrik Nöroloji Derneği), Enternasyonel Pediatrik Onkoloji Derneği, Avrupa Magnetik Rezonans Derneği ile sıkı işbirliği mevcuttur.

4. Pediatrik nöroşirürjinin özgün konularında bilimsel toplantılar düzenlemek.

5. Avrupa Pediatrik Nöroşirürjisini tüm dünyada temsil etmek ve Avrupa yenidoğan, çocuk ve adolesanlarının doğumsal ve edinsel santral sinir sistemi hastalıklarındaki klinik ve teknik standartları ilertmek.

Günümüzde ESPN iki yılda bir düzenli olarak bilimsel kongresini düzenlemektedir. Günümüze değin toplam 19 kongre yapılmıştır. Yapılan kongrelerin listesini ekte

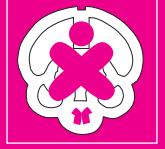
görmekteyiz. Son yıllardaki genel eğilim kongrenin o dönemdeki dernek başkanı tarafından yapılması şeklinde olmuştur. Bu bağlamda 2009-2010 dönemi için Prof. Dr. M Memet Özek derneğe başkan seçildiğinden kongre İstanbul da yapılacaktır.

ESPN'nin resmi yayın organı Child's Nervous System'dir. Dergi aynı zamanda Internasyonal Pediatrik Nöroşirürji Derneği, Japon Pedaitrik Nöroşirürji Derneği ve Kore Pediatrik Nöroşirürji Derneği'nin de resmi yayın organıdır. Son olaral dergi Brezilye Pediatrik Nöroşirürji Derneği'nin de resmi yayın organı olmuştur.

Avrupa Pediatrik Nöroşirürji Derneğinin en önemli eğitim faaliyeti olan "Mezuniyet sonrası" kurslara ardı sıra 3 yıl katıldığında, tüm pediatrik nöroşirürji konularını kapsayan son derece üst düzeyde bir eğitim alınmış olunur. Bu eğitim kurslarında konferansların yanı sıra, olgu tartışmaları, ameliyat video gösterimler, pratik çalışmalar yapılmaktadır. Kursiyerler sabahtan öğlene kadar konferansları dinledikten sonra bu konulardaki değişik olgu tartışmalarını, bu tartışılan konulardaki cerrahi işlemlerin canlı videolarını ve bu konularla ilgili maketler üzerinde yapılabilecek cerrahi teknikleri tanımakta ve uygulamaktadırlar. Bugüne kadar Avrupa Pediatrik Nöroşirürji kurslarını tamamlamış iki Türk Nöroşirürjiyen bulunmaktadır.

2007 yılında XX.Avrupa kursu 23-28 Nisan tarihlerinde İstanbul'da yapılacaktır. Avrupa Birliği Eğitim Komisyonu'nun talimatları gereğiyle kurslara katılım 90 kişiyle sınırlandırılmaktadır.

Avrupa Pediatrik Nöroşirürji derneğinin başarılı uygulamaları nedeni ile gerek Güney Amerika Pediatrik Nöroşirürji Derneği, gerekse Asya Pediatrik Nöroşirürji Derneği kendilerine özgün kursların ESPN tarafından düzenlenmesini talep etmişlerdir. Bu doğrultuda ESPN kendi Avrupa kıtası kurslarının yanı sıra, 3 yıldan beri Güney Amerika ve Asya kurslarını da düzenlemektedir.

Derneğin üyelik koşullarında aktif üyelik, aday üyelik ve afiliye üyelik pozisyonları mevcuttur. Halen Avrupa Pediatrik Nöroşirürji derneğinde ülkemizden 6 üye mevcuttur.

Yeni Yönetim (2006 – 2008)

Başkan: Benedict Rillet (Cenevre)
Eski Başkan: Christian Sainte-Rose (Paris)
Seçilmiş Başkan: Memet Özek (İstanbul)
Sekreter: Hans G. Eder (Graz)
Seçilmiş Sekreter: Gianpiero Tamburrini (Roma)
Tüzük Komitesi Başkanı: Paul May (Liverpool)
Eğitim/Öğretim Komitesi Başkanı: Michel Zerah (Paris)
Liaison Komitesi Başkanı: Frank Van Calenbergh (Leuven)
Bilimsel Araştırma Komitesi Başkanı: Willem (Pim) Van Ouwerkerk (Amsterdam)
Scientific Liason (Ad Hoc): Giuseppe Cinalli (Napoli)
Üyelik Komitesi: Marcin Roszkowski (Varşova)
İletişim ve Web Sayfası Komitesi: Spyros Sgouros (Birmingham)
Child's Nervous System Chief Editor: Concezio Di Rocco (Roma)

ESPN başkanları

Kraus (Viyana)	1992 – 1994
1967 -1970	Raimondi (Roma)
Rougerie (Würzburg)	1994 – 1996
1972 -1974	Choux (Marsilya)
Shav (Edinburg)	1996 – 1998
1974 – 1976	Oberbauer (Graz)
Villani (Milano)	1998 – 1999
1976 – 1978	Choux (Marsilya) ad interim
de Lange (Rotterdam)	1999 – 2000
1978 – 1980	Haase (Aalborg)
Hemmer (Freiburg)	2000 - 2002
1980 – 1982	Concenio DiRocco (Roma)
Faivre (Rennes)	2002 – 2004
1982 – 1984	Christian Saint Rose (Paris)
Koos (Viyana)	2004 – 2006
1984 – 1988	Benedict Rilliet (Cenevre)
Ambrosio (Napoli)	2006 – 2008
1988 – 1992	M Memet Özek (İstanbul)
Lapras (Liyon)	2008 - 2010

Bugüne değin yapılan kursların yerleri:

Birinci "International Postgraduate Course" dönemi:

1986	Marseille	Fransa	M. Choux
1987	Rome	İtalya	C. Di Rocco
1988	Oslo	Norveç	K. Hovind

İkinci "International Post Graduate Course" dönemi:

1989	Bonn	Almanya	W. Entzian
1990	Madrid	Escorial	F. Villarejo
1991	Birmingham	Charlecote	A. Hockley

Üçüncü "International Post Graduate Course" dönemi:

1992	Geneva	Les Diablerets	J. Berney
1994	Antalya	Belek	A. Erbeni
1995	Lyon	L'Isle d'Abeau	C. Lapras

Dördüncü "International Post Graduate Course" dönemi:

1996	Graz	Schloss Seggau	R. Oberbauer
1997	Wurzburg	Schloss Pommersfelden	N. Sorensen
1998	Verona	Lago di Garda	C. Mazza

Beşinci "International Post Graduate Course" dönemi:

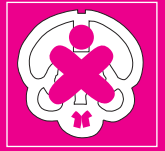
1999	Aalborg	Hals	J. Haase
2000	Bucharest	Sinaia	V. Ciurea
2001	Amsterdam	MS River Concerto	W. van Ouwerkerk

Altıncı "International Post Graduate Course" dönemi:

2002	Murcia	La Manga Beach	J.Martinez-Lage
2003	Dubrovnik	Hotel Neptun	P. Miklic
2004	Edinburgh	Edinburgh University	J. Steers
2005	Wisla	Hotel Stok	M. Mandera

Yedinci "International Post Graduate Course" dönemi:

2006	Debrecen	Balaton Lake	L. Bogнар
2007	İstanbul	Klasis Otel	M. Özek
2008	Napoli		G .Cinalli

TÜRKİYE'DE PEDIATRİK NÖROŞİRÜRJİ'NİN GELİŞİMİ ve ORGANİZASYONU

Dr. Saffet Mutluer

Ülkemizde pediatrik nöroşirürji ile ilgili ilk bilgiler XV. Yüzyıla aittir. Şerafeddin, Amasya şifahanesinde çalıştığı 14 yıllık süre içinde yazdığı "Cerrahiye-Ilhianiye" adlı kitabında (1465) çocukların cerrahi hastalıklarından da bahsetmiş olup, kitabında hidrosefali tedavisi ile ilgili bölümler ve gravürler vardır.

Bundan sonraki dönemde Osmanlı İmparatorluğu'nun son dönemlerine kadar elimizde yeterli bilgi yoktur. II. Abdülhamit döneminde Avrupa'ya gönderilerek eğitim görmüş ve 1894 de ilk nöroşirürji ameliyatını gerçekleştiren Cemil Topuzlu Paşa'nın çocuk cerrahisinden bahsettiği bilinmektedir. 1931'de İstanbul üniversitesinde çocuk cerrahisi dersleri anlatılmağa başlanmış, 1933 de ilk kez Haydarpaşa'da açılan çocuk cerrahisi kliniğinde bazı sinir sistemi anomalileri ve travmalarının cerrahi tedavisinin yapılmağa başlandığı bilinir. Daha sonraki yıllarda çocukların sinir sisteminin cerrahi hastalıklarının genel nöroşirürji uzmanlarınca tedavi edildiği görülür.

1947'de Şişli ve İzmir Çocuk Hastaneleri'nde çocuk cerrahisi klinikleri açılmış, 1959'da Ege Üniversitesi'nde, 1962'de Hacettepe Üniversitesinde genel cerrahinin bir bölümü olarak çocuk cerrahisi birimleri açılmış olmasına karşın, nöroşirürji kliniklerinde de pediatrik nöroşirürji gibi bir kavram ayrıca gündeme gelmemiştir. Sait Naderi arkadaşımızın emek verdiği Türk Nöroşirürji tarihi makaleleri içinde bu konularla ilgili yeterli bilgi vardır. Hocalarımız genel nöroşirürji aktivitesi içinde çocuk hastaları da tedavi etmişlerdir. Örneğin benim kendi ailemden bildiğim, teyzemin, kayınbiraderinin oğlu 1959 da bebekken hidrosefali tanısıyla Feyyaz Hoca tarafından Pudenz şanti takılarak tedavi edilmişti ve kendisi halen hayattadır.

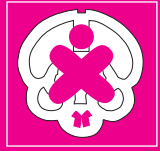
1972 yılında Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi'ni bitirdiğimde, Cerrahi bir bransa yönelme isteğim, O zaman EÜTF Nöroloji Kliniği'nde doçent olan dayımın da yönlendirmesiyle Nöroşirürji olarak belirlendi. Ben başladığım tarihte Doçent olan Erdem Tunçbay, 1966 yılında Prof. Bedriye Kot'un daveti ile ABD'den dönerek Ege

Üniversitesinde Nöroşirürjiyi başlatmıştı. 1969 yılında babam disk hernisinden ameliyat olduğunda kendisiyle tanışmıştım. Ben başladığımda Türkiye'de Nöroşirürji ayrı bir ihtisas olmuştu. Genel cerrahiden başlama gibi dolambaçlı yollara gerek kalmamıştı. O dönemdeki herkes gibi benim de ihtisas yaptığım yıllar, sayı azlığından, ülkedeki terör ortamından, kötü ekonomiden dolayı zorlu yıllardı.

Hocam Prof. Erdem Tunçbay'dan onun Amerika yıllarında Northwestern Üniversitesi'ndeki ihtisas dönemi öykülerini dinlerken, daha 1950-1960 lı yıllarda pediatrik nöroşirürji uygulamalarının Children's Memorial Hastanesi'nde yapıldığını, asistan olarak belirli sürelerde burada rotasyon yaptıklarını öğrenmiştim. Erdem hocanın öğrettiği gibi o sıralar zor bulunan V-A şantları takarken, disrafizmleri tamir ederken sorunları kendimizce çözmeğe çalışırdık. Çok sıkıntılı bir işti açıkcası.

Ege Üniversitesi'ndeki Genel cerrahi ve Nöroloji'nin mahkemelik olan nöroşirürjiyi kendi bünyesine alma çabalarından epeyce sonra, 1973 yılında, o zamanki adıyla "Kürsü" olduk. Erdem Hocamız, daha o yıllarda, Nöroşirürjinin gittiği yolda çok gelişmeler olacağını, herkesin herşeyi yapması yerine klinik içinde belirli konuların belirli kişilerce yapılması gerektiğini, böylelikle bilimselliğin ve kalitenin artacağını savunurdu. 1977 yılında ihtisasımı tamamlayıp uzman olduğumda, bazılarımız için uğraş konularımız belli olmuştu. Nurcan Özdamar mikrovasküler cerrahi için Yaşargil Hoca'nın yanına gitmişti. Mehmet Eti ağrı ve fonksiyonel cerrahi için Los Angeles'e yollanmıştı.

Benim yolum da belli olmuştu. O zaman 32 yataklı servisimizde 6 yatak çocuk hastalara ayrılmıştı ve ben sadece pediatrik hastalarla ilgilenmeğe başlamıştım. O dönemlerde çok nöroşirürjiyen yoktu. Ege Üniversitesi olarak İzmir hastanelerine nöroşirürji desteği vermeğe başladık. 24.09.1979 tarihli kürsü kurulu kararıyla İzmir Behçet Uz Çocuk hastanesinde haftada 2 gün, geçici görevle hizmet vermem kararı alındı. O dönemde haftada iki gün, ortopedi servisinde pediatrik konsültasyonlara bakar ve ortopedi

ameliyathanesinde de pediatrik nöroşirürji ameliyatları yaptım.

Bu aralarda Northwestern Üniversitesinden Prof. Anthony J. Raimondi ile yazışmağa başlamıştım. Olur yanıtı geldiğinde Türkiye’de 12 Eylül darbesi gerçekleşmiş ve yurt dışına çıkışlar yasaklanmıştı. Buna rağmen özel izinle 28 Ekim 1980 günü Chicago’ya yola çıktım. Gittiğim zaman A.J. Raimondi, Northwestern Üniversitesi’nde Nöroşirürji kliniği yöneticisi olmuştu ve David G. McLone, Children’s Memorial hastanesinde Pediatrik Nöroşirürji Bölümü başkanıydı. O güne kadar öğrendiğim dışında çok farklı şeyler olduğunu ilk günler öğrendim. Prof. Raimondi haftada iki gün vizit yapar, ahret soruları ile hepimizi terletirdi. Bu yüzden geceleri kütüphanede geçirir sürekli sorulara yanıtlar bulmağa çalışır, ertesi vizitte hemşire odasına dalıp seminer gibi konu anlatırdık. Burada Miyelomeningosel takımı ne demek? Temiz aralıklı kateterizasyon nedir? Reye sendromu nasıl tedavi edilir? V-P şant ve komplikasyonları, az şant bol revizyon, laminotomi, posterior fossa kraniotomisi, total kranial çatı rekonstrüksiyonu vb.. o güne kadar bilmediğim bir çok kavramı öğrendim.

Bu arada araştırmamın nöroşirürjinin ayrılmaz bir parçası olduğunu, herkesin klinik dışında aynı zamanda deney laboratuvarlarında çalıştığını gördüm. LOCI (Laboratory for Oculo Cerebral Investigations) laboratuvarında çalışmalara başladım. Herkes birbirinin projelerine yardım ediyor ve bir aile gibi sorumluluklar ve işler paylaşılıyordu. Devre arkadaşım Yasuo Yamanouchi farelerle, ben de civcivlerle çalışıyorduk. Benim yaptığım mekanik disrafizm oluşturma çalışmaları arasında bu günkü “Premature disjunction” teorisinin temeli olan Lipomeningosel modelini yarattım. Bu da bana Northwestern Üniversitesi’nin 1981 Anne Addington ödülünü getirdi. 1982 yılında tekrar Ege Üniversitesi’ne döndüm. Dönmemden önce David G. McLone benim ISPN e üye olmam için teklif mektubunu yazmıştı bile. Yani onlara göre ben artık pediatrik nöroşirürjien olmuştum.

Döndükten sonrada sadece ve sadece çocuk hastalarla ilgilenmeye devam ettim. O dönemde bu konuda çok eleştiri almıştım, tek bir konuyla ilgilendiğim için. Hatta bu alt uzmanlık konusunda Erdem Hoca’ya bir başka hocamızın “Erdem, ne yapıyorsun, sen bir kolunu kesiyorsun” dediğini biliyorum. 1984 yılında ilk kez üye olarak katıldığım ISPN Kahire toplantısında bildirimin başında, slaytlarımı yere döküp karıştıran Araplara karşın, o dönemin en popüler Pediatrik Nöroşirürjien olan Fred Epstein ve Harold Hoffman’ın teselli ve övgü sözcüklerini hiç unutmuyorum.

Ondan sonrasında ISPN toplantılarına aksatmadan katılmağa çalıştım.

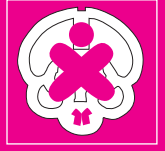
Yusuf Erşahin öğrenciliğinde kendini göstermiş başarılı bir insandı. Nöroşirürji ihtisası içinde 01.02.1987-30.01.1988 tarihleri arasında A.B.D.’de Northwestern Üniversitesine bağlı The Children’s Memorial Hastanesi pediatrik nöroşirürji bölümüne yollanmış, 1988 yılında ihtisas sınavından sonra zorunlu hizmet ve askerlik görevlerini tamamladıktan sonra E.Ü.T.F. Nöroşirürji anabilim Dalı’na dönerek Yardımcı Doçent olarak pediatrik nöroşirürji ünitesinde çalışmağa başlamıştı. Yusuf’un ABD de olduğu dönemde New York’taki İkiz kulelerin ayakta olduğu dönemde onun hemen altındaki otelde yapılan ISPN kongresine beraberce katılmış ve David G. McLone’un desteklemesiyle, bir ISPN kongresini Türkiye’de yapmak üzere teklif vermiştim.

1990 lı yıllar Türkiye’deki pediatrik nöroşirürji aktivitelerinin hız kazandığı yıllardır. İlk üç senesinde benim hayal bile etmediğim, beni çok mutlu eden gelişmeler oldu.

Diğer üniversitelerde de pediatrik nöroşirürjinin gelişmesine paralel olarak bu konuya ilgi duyulmasıyla Marmara Üniversitesi Nöroşirürji Anabilim Dalından Dr.M.Memet Özek Ağustos 1990- Ekim 1991 yılları arasında Newyork Üniversitesi Pediatrik Nöroşirürji Bölümü’nde Prof. Fred Epstein’in yanında çalışarak pediatrik Nöroşirürji eğitimi aldı. Gazi Üniversitesi Nöroşirürji Anabilim Dalından Dr.Kemali Baykaner de 24 Mayıs-15 Ekim 1993 tarihleri arasında Kanada’da Toronto Hospital for Sick Children hastanesinde Prof.Harold Hoffman’ın yanında eğitim gördü. Bu katılımlar ülkemizde pediatrik nöroşirürjinin ileri gitmesi için bir ivme olmuştur.

Erdem Hoca ve ben, pediatrik nöroşirürjinin artık ülkemizde de olgunlaştığı ve kendine yeni bir yol çizmesi gerektiği, bilim dalı olarak organize olması gerektiğine inanarak hazırlıklara başlamıştık. Tam bu sıralarda Prof. Dr. Necmettin Pamir’in YÖK’e başvurusu ile haziran 1991 de Marmara Üniversitesinde Pediatrik nöroşirürji bilim dalı kuruldu. 11 şubat 1992 de Ege Üniversitesinde (ve 19 Kasım 1993 de Gazi Üniversitesinde) Pediatrik Nöroşirürji bilim dalı olarak ilan edildi. (Bunları daha sonra Atatürk, Akdeniz ve Erciyes üniversiteleri takip etti)

Artık belli bir olgunluğa ulaşılmışta başlanmıştı. Daha organize bir şekilde olgunlaşmak için, ülkemizde kendini full-time pediatrik nöroşirürjiye yönlendirmiş kişileri bir araya getirmeğe karar verdim. 6 temmuz 1992 tarihinde gönderdiğim davet mektubu ile 23.7.1992 günü Ege Üniversitesi Nöroşirürji kliniği kütüphanesinde bir Dr.M.Kemali Baykaner, Dr.M.Memet Özek, Dr.Yusuf Erşahin ve ben biraraya gelerek pediatrik nöroşirürjinin ülkemizdeki organizasyonu için çalışmalara başladık. Tüm günü dolduran heyecanlı ve uzun bir çalışmadan sonra 12 maddelik bir protokol ortaya kondu.

Pediatrik nöroşirürjinin tanıtımı ve yaygınlaştırılması için bilimsel toplantılar ve çalışmalar yapılması, ulusal ve uluslararası katılımın artırılması, ortak çalışmalar yapılması ve bu konuda eğitim çalışmalarına hız verilmesi gibi amaçlar belirlendikten sonra; kendi içinde çalışma prensipleri ortaya kondu.

Dünya ve Avrupa'da örnekleri görüldüğü gibi ayrı bir "Pediatrik Nöroşirürji Derneği" kurmak yerine Türk Nöroşirürji Derneği (TND) bünyesinde bir çalışma grubu oluşturarak amaçları doğrultusunda çalışmaların sürdürülmesi kararlaştırıldı. Bu amaçla Türk Nöroşirürji Derneği başkanlığı'na dört imzalı bir yazı ile 23.7.1992 tarihinde başvurarak istek iletili.

Türk Nöroşirürji Derneği başvuruyu hemen değerlendirerek 8.8.1992 tarihinde yapmış olduğu yönetim kurulu toplantısında bu isteği kabul ederek, 18.8.1992 tarih ve 169/630 sayılı yazısı ile ve o tarihteki TND başkanı Prof.Dr.Ertekin Arasil'in imzası ile gönderdiği yazıda, TND çatısı altında Pediatrik Nöroşirürji grubunun çalışmalarına olur vermiş ve 1993 yılı TND sonbahar sempozyumunun Pediatrik Nöroşirürji grubunca yapılmasına karar vermiştir.

Pediatrik Nöroşirürji grubunun (PNG) bundan sonraki toplantısı Bursa'da 8 Kasım 1992 de TND sonbahar sempozyumu sırasında yapılmış ve 1993 sonbahar sempozyumunun Pediatrik nöroşirürji konusunda yapılmasının hazırlıklarına başlanmıştır. Bu arada uluslararası üyeliklerin artırılması için ISPN üyesi olan M.Memet Özek ve Saffet Mutluer tarafından Dr.Baykaner ve Dr.Erşahin'in ISPN e üye kabul edilmesi için girişimde bulunulması ve organizasyon aşamasında olan European Society for Pediatric Neurosurgery (ESPN) üyelik başvuruları yapılması kararlaştırıldı.

13-14 kasım 1993 de Pediatrik Nöroşirürji Grubunun organize ettiği TND sonbahar sempozyumu İzmir Hilton otelinde yapıldı. İngilizce ve eşzamanlı tercüme yapılan sempozyuma davetli konuşmacı olarak Prof.Harold Hoffman, Prof.Anthony Raimondi, Prof.Fred Epstein, Prof.Concezio DiRocco, Prof.Niels Sörensen, Prof.Christian Saint-Rose, Doç.Dr.Aydın Sav ve PNG üyeleri konuşmacı olarak katıldılar. 250 kişinin katıldığı, katılımcılardan ücret alınmayan çok başarılı ve eğitici bir sempozyum, uluslararası katılımı PNG tarafından gerçekleştirilmiş oldu. Yanılmıyorsam ülkemizdeki bir nöroşirürji toplantısına ilk kez bu kadar yabancı konuşmacı gelmişti. Bundan sonrası için kötü bir örnek mi oldu, yoksa dünyaya açılmamızda bir basamak mıydı bunu tarihe ve sizin yorumlarınıza bırakıyorum.

Bu gelişmeler olurken Hacettepe Üniversitesinden Dr. Nejat Akalan, daha sonra Ankara Üniversitesinden Dr.Mehmet Selçuki pediatrik Nöroşirürji grubuna katıldılar.

1994 yılında o zamanki ISPN başkanı Robin Humphreys'e ISPN kongresini İstanbul'da yapmak üzere, PNG den ve başarılı geçen uluslararası katılımlı 1993 sempozyumundan da söz ederek tekrar resmi bir başvuru yazısı yazdım.

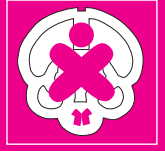
Evet, Pediatrik Nöroşirürji ülkemizde artık tanınmağa ve bir disiplin olarak kabul görmeğe başlamıştı ama yaygınlaşmağa ve daha iyi organize olmaya ihtiyacı vardı. Bu nedenle kendi aramızda konuşarak, ortak noktalarda daha iyi anlaşabilmek, pediatrik nöroşirürji kavramları ve yöntemleri konusunda fikir alışverişi yapmak üzere, 5-6 ağustos 1995 tarihinde İzmir'de bir uzlaşma konferansı düzenlemeğe karar verdik. Bunun üzerine Pediatrik nöroşirürji ile uğraştığını bildiğim kişileri bir mektupla bu toplantıya davet ettim. Konu olarak "hidrosefali ve disrafizmler" seçildi. Bu toplantıya, kurucular olarak ben, Özek, Baykaner ve Erşahin dışında, Nejat Akalan, Mehmet Selçuki, Pamir Erdinçler, benim yanımda daha önce rotasyona gelen Saim Kazan, Yusuf Tüzün ve Hayati Atabay ile Özek'in yanında rotasyon yapan Tufan Hiçdönmez davet edildiler. Konuk konuşmacı olarak Çocuk Cerrahisi Ali Avanoğlu ve Ortopedist Akın Kapubağlı çağırıldı.

Ege Üniversitesinde iki gün birbirimizi kırmadan, düzeyli ama kıran kırana bilimsel bir tartışma yaşadık. Bu gün, toplantılarımıza katılan herkesin hoşuna giden kıran kırana Pediatrik nöroşirürji atışmaları o toplantının anısıdır. Bundan sonrasında diğer Pediatrik nöroşirürji konularının uzlaşma toplantılarında, daha geniş katılımı sürdürülmesi kararı verildi. Bu arada grubun çalışmalarını düzenleyen bir iç tüzük belirlendi. 1996 yılında Memet Özek Marmara Üniversitesi vakıf binasında, 1997 yılında Kemali Baykaner Gazi Üniversitesi hastanesinde uzlaşma toplantıları düzenlediler.

Gazi Üniversitesinde yapılan PNG toplantısında önemli bir karar alındı. Uzlaşma toplantılarının 3 yıl dönemli bir kursa dönüştürülmesi. Nöroşirürji Derneği çatısında ilk grubu kuran "Pediatrik Nöroşirürji Grubu" bir ilke daha imza atıyor ve ülke çapında bir bilimsel kurs düzenliyordu. Bunu 25 Mart 1997 tarihli bir yazı ile O zamanki TND başkanı Nur Altınörs'e ilettik ve TND yönetim kurulunda onaylanarak kurslarımız başlamış oldu.

Bu, Nöroşirürji ailesi içinde düzenli ve sürekli, ilk eğitim etkinlikleridir. İlk üç dönem kursların 1998 de İzmir, 1999 da İstanbul ve 2000 de Ankara'da yapılmasına karar verildi. Kurs konuları da uzlaşma toplantılarımızda belirlenen şekilde sürdürüldü. 1998 de İzmir'de yapılan kursun kapanış töreninde PNG flamasını bir sonra kurs yapacak kişiye törenle devrederek bir gelenek başlatmış oldum. (2000 den sonra bu geleneği ISPN de yansıttık)

Bu gelişmeler olurken ISPN 1997 Verona toplantısında, 2000 yılı ISPN kongresinin İstanbul'da yapılması kararı çıktı.

Kurslar giderek artan katılımıla yapılırken 2000 yılında Ankara'da Hacettepe Üniversitesinde Nejat Akalan'ın düzenlediği kursta yapılan iş toplantısında önemli bir karar alındı. O zamana kadar grup başkanlığını ben yürütmekteydim. İlk defa bir seçim yapılarak görev dağılımı yapıldı. Memet Özek iki yıllık bir dönem için grup başkanlığına seçildi. Diğer önemli bir karar da kursların artık 3 büyük şehir dışında grup üyelerinin bulunduğu şehirlerde yapılacak olmasıydı. Diğer önemli bir karar kursların 23 Nisan civarındaki tarihlerde yapılma kararıydı. Bu kursta "Aplazia Kutis Kongenita" konusunu anlatan Kemali Baykaner'in bu konudaki engin deneyimi (!) olduğu söylentisi hala günümüze kadar gelmektedir.

2000 yılının en önemli olayı International Society for Pediatric Neurosurgery'nin 28. yıllık kongresini İstanbul'da yapmamızdır. ISPN kongreleri isme verilmekle birlikte, PNG olarak görev ve sorumluluk alan arkadaşlarımızı her zaman şükranla anıyorum. Ülkemiz nöroşirürji topluluğu için de, bir dünya kongresinin ülkemizde yapılmasının önemli olduğunu düşünüyorum. Bir milenyum dan diğerine geçerken yapılan ve çok başarılı bulunan bu dünya kongresinin ISPN topluluğunda her zaman anıldığını belirtmek isterim. Pediatrik Nöroşirürjinin en önemli isimlerinden Prof A.J. Raimondi için yaptığımız anma töreni hiç akıllardan çıkmadı (Benim için bir vefa borcu idi). PNG üyelerinin toplantı sorumlusu olarak, oturumlar süresince her şeyi yakından izleyip, hiçbir aksaklığa izin vermemeleri de ISPN ortamında hala konuşulanlar arasında.

Yeni bir yüzyıla girdiğimizde PNG üye sayısı da artmıştı. TND içinde çok eleştiri alan konularda birisi, üye almaktaki seçiciliğimiz ve kısıtlı sayıda üyemizin olmasıydı. Ancak her zaman bunun bir çalışma grubu olduğunu, bilimsel toplantılarımızın herkese açık olduğunu ancak gruba girecek kişilerin ağırlıklı olarak pediatrik nöroşirürji ile uğraştıklarını kanıtlamaları gerektiğini defaaten belirttik.

PNG kurslarına başlarken, ideal kursiyer sayısının 50-70 arası olduğunu konuşmuştuk ama hiçbir zaman 100 ün altında kalmadık, 200 lere yaklaştığımız çok oldu. Üç dönemlik kursu tamamlayarak sertifika alanların sayısı da bu gün için 200 ü geçti.

2. Dönemin ilk kursunu Manisa'da Celal Bayar Üniversitesinde yaptık. Kurs başkanı M.Selçuki ile K. Baykaner arasındaki espri bu kursu unutulmaz kıldı. Baykaner sürçü lisan eyleyip "Manisa'ya geldik bir kayısı bile yiyemedik" deyince kahkahalar doğal olarak patladı. (Malatya Kursunda kendisine Malatyanın inciri (!) ayrıca takdim edildi.) 2002 yılının PNG kursu Antalya'da Saim

Kazan tarafından yapıldı. Bu kursun iş toplantısında PNG grubunun 2 yıl için yeni başkanı olarak Mehmet Selçuki seçildi.

2003 yılı PNG kursunu Erzurum'da Yusuf Tüzün düzenledi. Palandöken eteklerinde nisan ayında henüz karların tam erimediği ortamda kursu yaptık. Yıllar sonra hiç görmediğim doğduğum yer, Pasinler'i bu sayede görme şansım oldu. Bu kursta da günün konusu Saddam'ın Tikrit'e benim de Hasankale'ye kaçtığı şeklindeydi. Bu yine Selçuki'nin başının altından çıkmıştır ya, günahını almayayım ben Kaya Aksoy'dan duydum. Ülkenin zor ulaşılır bir bölgesi olmasına karşın kursiyer sayısı yine 100 ün altında değildi. Erzurum dönüşü lobar pnömoni olup bir ay bol antibiyotikli zorunlu tatil yapmam gününbirlik Hasankale' ye kaçmamın bir sonucuuydu, herhalde.

3. dönem kursun 1. si Kaya Aksoy tarafından Bursa'da Uludağ Üniversitesi'nde düzenlendi. Bu kurstaki iş toplantısında Nejat Akalan PNG grubunun yeni başkanı oldu. 2005 Yılı kursu Kayseri'de Suat Öktem, 2006 yılı kursu Malatya'da Çağatay Önal tarafından düzenlendi ve kursta Yusuf Erşahin PNG grubu yeni başkanı olarak seçildi. Bu toplantıda TND'nin yeni düzenlemeleri doğrultusunda "Pediatrik Nöroşirürji Eğitim ve Öğrenim Grubu"nun (bizim iç tüzük olarak alışageldiğimiz) grup yönergesi TND ana yönergesine uygun hale getirilip oylanarak kabul edildi.

Bu gün Pediatrik Nöroşirürji grubu, yukarıda adı geçmeyen Ahmet Çolak, Tufan Hiçdönmez, Pamir Erdinçler, Nurperi Gazioğlu, Adnan Dağçınar, Volkan Etuş, Semih Keskil, Ağahan Ünlü, Celal Bağdatoğlu, İsmail Hakkı Tekkök, Nurullah Yüceer ve yeni kabul edilen üyelerle 25 kişilik küçük ama etkin bir gruptur. Bu grup adeta aile bağlarıyla birbirine sınırsız bağlı, destekleyici, gelişime açık, üretken bir yapıdadır.

Üyelerimiz uluslararası olarak Da kendini kanıtlamış olup ESPN ve ISPN üyesi olarak Avuranın bir çok ülkesinden daha kalabalık temsil ediliyoruz. Senelerdir Özek ve Akalan ESPN kurslarında, EANS kurslarında eğitmen olarak yer almaktadır. Özek halen ESPN sekreteri olup geleceğin ESPN başkanıdır. Ben de, ESPN de bir çok görevden sonra ISPN deki (en eski Türk üye olarak) üyelik komitesi başkanlığını yürütüyorum. İleriye yönelik başkan adayları arasında adım geçiyor. Child's Nervous System dahil bir çok uluslar arası dergide editör olarak yer almaktayız.

Dünü size anlattım, tarihi. Yarın umut dolu, ama bilmiyoruz. Bu günü değerlendirip, ileriye daha ileriye gitmek için başarılarımızı sürdürmeliyiz.

ARAKNOID MEMBRAN VE ARACHNE

Dr. Yusuf Erşahin

Arachne Lydia'lı (Resim 1) genç bir kızdı. Babası da mütevazı bir köylü idi ve koyun yünlerini boyayarak geçimini sağlamaktaydı. Arachne de bu yünleri eğirip güzel kumaşlar dokumaktaydı. Arachne çok yetenekli ve güzel bir kızdı. Çok güzel nakış işler ve goblenler yapardı. O kadar güzel eserler yapardı ki ormandaki periler işlerini güçlerini bırakıp Onu izlemeye gelirlerdi ve Ona sorarlardı "Bu kadar güzel iş yapmayı sana kim öğretti? Athena mı?". Bu sorulara Arachne ise şöyle yanıt verir: "O da kim ki, benimle boy ölçüşemez.

Resim 1: Lydia'yı gösteren eski bir harita.

Ben bu işte Athena'yı bile geride bırakabilirim der.

Athena bildiğiniz gibi, insanların yaptığı bütün işlerin sanatların, bilhassa kadın parmaklarının yaptığı ince nakışların, işlemelerin, örgülerin koruyucusuydu, Zeka Tanrıçasıydı. Hera'nın gelinliğini Athena hazırlamıştı. Bu işerde çok ileri giden Yunan kadınları sanatlarını Athena'dan öğrendiklerini söyleyerek övünürlerdi. Arachne'nin söyledikleri Athena'nın kulağına gider. Bunun üzerine Athena yaşlı bir kadın kılığına girerek Arachne'nin

Resim 2: Arachne.

yanına gider (Resim 3). Bitkin ve yorgun gövdesini bastona yaslayarak bembeyaz saçlarını göstererek:

- Kızım, yaşlılık insana yalnız keder ve üzüntü getirmez, tecrübe de getirir. Öğütlerimi yabana atma, evet sen sanatında çok ileri gitmişsin, başarılı bir kızsın. Sen herkesi, fani kadınları geçebilirsin, fakat bir Tanrıçanın kudreti ve sanatı her şeyin üzerindedir. Kendini o kadar büyük görme!

- Ben gurura kapılmıyorum. Kendimi büyük görmüyorum. Ben gerçeği söylüyorum. İsterse Athena gelsin, onunla yarışalım.

- İşte o an geldi, diyerek Zeka Tanrıçası, ihtiyar kadın kılığında çıkar.
Bunun üzerine yarışma düzenlenir (Resim 4).
Athena gergefte Olympos dağı ve tanrıları işledi. Athena ise Tanrıların aşk maceralarını işledi. Athena'nın işi güzeldi ama Arachne'nin işlemede Athena bile bir hata bulamadı.

Resim 3: Athena'nın yaşlı bir kadın kılığında Arachne'yi ziyaret etmesi.

Resim 4: Athena ve Arachne arasındaki yarışmayı gösteren resim.

Athena buna çok kızdı Arachne'nin işlediği parçayı eline aldı, buruşturdu ve attı ve ayrıca Arachne'nin yüzüne bir de tokat attı. Bu hakareten dolayı Arachne çok etkilendi ve üzüldü, kendini asmak istedi (Resim 5).

Ama Athena ona acıdı, kaderini değiştirdi. "Sen ölmeyeceksin, yaşayacaksın, fakat benimle boy ölçüştüğün için hayatın her zaman ağ üstünde asılı olarak geçecek", dedi ve onu örümceğe dönüştürdü (Resim 6).

Resim 5: Arachne'nin kendini asması.

Resim 6: Arachne'nin örümceğe dönüşmesi.

Arachne Grekçe'de örümcek, -oid ise benzer anlamına gelmektedir. Beyini çevreleyen ince zar da örümcek ağına benzediği için "arachnoid membran olarak adlandırılmıştır.

Kaynaklar

1. Can Ş. Klasik Yunan Mitolojisi, Dördüncü Basım, Inkilap Kitabevi, İstanbul, 1997.
2. <http://lrs.ed.uiuc.edu/students/mmarassa/mythology/arachne.html>
3. <http://www.goddessgift.com/goddess-myths/greek-goddess-arachne.htm>
4. <http://www.hipark.austin.isd.tenet.edu/mythology/arachne.html>
5. <http://www.pantheon.org/articles/a/arachne.html>
6. <http://www.thanasis.com/store/arachne.htm>
7. Sanan A, van Loveren HR. The arachnoid and the myth of Arachne. Neurosurgery 45:152-157, 1999